Основные положения диссертации отражены в следующих публикациях:

I. "Молитва" Ильи, ж. "Религия", № 5, 1992 г.

2. Элементы мифического воззрения в художественном наследии Ильи Чавчавадзе, ж. "Цискари", № 9-10, 1992 г.

3. Феномен отпущения в художественном творчестве Ильи Чавчавадзе, ж. "Критика", № 3-4, 1996 г.

4. [illegible] анская научная [illegible] скопа Гавриила.

899.962.1 -1553-
ს-52 სინჯარაძე დ.
ქართული მწერლობის ტრადიციები
ი. ჭავჭავაძის შემოქმედებაში

-1553-

ტირაჟი 70

899.962.1
ს-52

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია
შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის
ინსტიტუტი

ხელნაწერის უფლებით

დალი იოსების ასული სინჯარაძე

ქართული მწერლობის ტრადიციები ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებაში

სპეციალობა 10.01.01. – ქართული ლიტერატურა

სადისერტაციო მაცნე ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

შემოსულია № 35
„25" 04 1997 წ.

თბილისი–1997

ნაშრომი შესრულებულია შოთა რუსთაველის სახელობის
ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში

მეცნიერ-ხელმძღვანელები:
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მერი გუგუშვილი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი გიორგი აბაშიძე

ოფიციალური ოპონენტები:
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი ლადო მინაშვილი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი როსტომ ჩხეიძე

დაცვა შედგება 1997 წლის „ 4 “ ივნისს „ 12⁰⁰ “ საათზე
შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის /P10.01c№3/
სამეცნიერო-საატესტაციო საბჭოს სხდომაზე

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში
მისამართზე: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №5

სადისერტაციო მაცნე დაიგზავნა 24 აპრილს

Библиотека
Тбилисского гос. педа-
гогического института
иностранных языков
им. И. [illegible]

სამეცნიერო-საატესტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის
მეცნიერებათა კანდიდატი /ნ. ანდრონიკაშვილი/

— 1553 —

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. სადისერტაციო ნაშრომში წარმოდგენილია ის ლიტერატურული ტრადიციები, რომელიც გამოვლინდა ილია ჭავჭავაძის მხატვრულ ნააზრევში. ტრადიციების შემოქმედებითმა ათვისებამ, ერთის მხრივ, გააღრმავა და დახვეწა ილიას სააზროვნო პრინციპები, მეორეს მხრივ, კიდევ ერთხელ დაადასტურა ქართული მწერლობის მთლიანობა, რამაც ცხადყო, რომ შინაგანი კავშირი შეიძლება ახასიათებდეს არამარტო ერთი რომელიმე ეპოქის ლიტერატურას, არამედ ზოგადად მწერლობას. მხოლოდ ეს კავშირი, რასაკვირველია, არ არის ერთმნიშვნელოვანი. მას სიღრმისეული ასპექტები გააჩნია. როგორც ილია ბრძანებდა, ეს კავშირი მსგავსებისა კი არა, „ისტორიულ განვითარებისა“ უნდა იყოს.

ილიას შემოქმედებაში შეინიშნება მირმველი ტრადიციები. მხედველობაში გვაქვს ქრისტიანული მწიგნობრობის უმირითადესი ასპექტები, რომელთა გათვალისწინებამ განსაზღვრა ქართული მწერლობის ხასიათი. ქართული აზროვნების ეს ტრადიციული მიმართულება, კერძოდ, მწერლობისა და ზოგადად კულტურის ქრისტიანიზებული ხასიათი მკვეთრად აისახა ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებაში. აქვე ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ილიას მხატვრული მემკვიდრეობა განსაკუთრებითაა დავალებული თავისი უახლოესი წარსულის ლიტერატურული გამოცდილებით, კერძოდ, ქართველ რომანტიკოსთა პოეზიით.

წლების მანძილზე საბჭოურ იდეოლოგიას იძულებით დამორჩილებული ქართული ლიტერატურათმცოდნეობა ტენდენციურად განიხილავდა მწერლის შემოქმედებას. რელიგიურ თვალთახედვას მოწყვეტილი სალიტერატურო კრიტიკა გარკვეული დროის განმავლობაში ქრისტიანული მომღვრების გაუთვალისწინებლად აწარმოებდა დიდი მოაზროვნის მხატვრული მემკვიდრეობის შესწავლა-შეფასებას. თუმცა, ამ მხრივ, არც რევოლუციამდელი ქართული სალიტერატურო კრიტიკა გამოირჩეოდა.

ამდენად ილია ჭავჭავაძის მრავალფეროვანი შემოქმედება ამ თვალთახედვით თითქმის შეუსწავლელია. ნაშრომი მწერლის მხატვრული მემკვიდრეობის ამ თვალსაზრისით გაცნობის ერთ-ერთი პირველი ცდაა.

კვლევის მიზანია წარმოაჩინოს ქართული მწერლობის მთლიანობა და ილიას შემოქმედების განუყოფლობა საერთო ლიტერატურული პროცესიდან. ძალზე მნიშვნელოვანია